

[Finansministeren.]

Finansaaret 1946—47, og de nævnte 60 Mill. Kr. er Udtryk for, hvilken Merudgift Staten kommer ud for i dette Finansaar i Modsætning til de Beløb, der vilde være at udbetale, hvis den i 1945—46 gældende Ordning, derunder ogsaa Reguleringstillægsordningen, var blevet opretholdt uforandret. Jeg maa dog i denne Forbindelse pege paa, at hvis nærværende Lovforslag ikke var blevet fremsat, vilde der være kommet en Normeringslov for 1946—47, der utvivlsomt ligesom de foregaaende Aars Normeringslove vilde have medført en ikke uvæsentlig Forhøjelse af Statens Lønningsudgifter. Endelig kan det anføres, at det ved Kommissionens Forslag gøres overflødigt at foretage den sædvanlige 5-aarige Embedsregulering i næste Rigsdagssamling.

Men selv om man tager Hensyn til de her fremførte Synspunkter, betyder Forslaget dog en meget betydelig Forøgelse af Statens Udgifter, og man vil forstaa, at det ikke er uden Betænkeligheder, at man fra Regeringens Side er gaaet med hertil. Imidlertid har Regeringen tillagt det afgørende Betydning, at den Revision, som Nedsættelsen af Lønningskommissionen for ca. 3 Aar siden forudsatte, maatte være af den Beskaffenhed, at der bliver ydet Tjenestemændene Erkendtlighed for det pligt-opfyldende og dygtige Arbejde, de har udført i Krigens vanskelige Aar, ligesom man tillægger det afgørende Vægt, at der nu opnaas en Ordning mellem Staten og dens Tjenestemænd, der kunde finde fuld Tilslutning fra disses Repræsentanter og derved bringe Uro og Gæring i Tjenestemandskredse til Ophør og i Stedet skaffe Ro, Tilfredshed og Arbejdsglæde. Ogsaa i de kommende Aar vil de Krav, Staten stiller til sine Tjenestemænd, blive store, og de Opgaver, de faar at løse i Efterkrigstiden, vil blive betydningsfulde. Det er derfor samfundsmæssigt set af den største Betydning, at Staten er i Stand til at faa de bedst kvalificerede Folk ind i sin Tjeneste og at kunne beholde dem, som er egnede til denne. Derfor har Regeringen ogsaa ment, at det vilde være rigtigt at overvinde de naturlige finansielle Betænkeligheder, som knytter sig til dette Forslags Gennemførelse, og at søge Rigsdagens Tilslutning til en Reform som den, der nu foreligger Forslag om.

Jeg vil hertil kun føje en enkelt Betragtning. Som det vistnok vil være alle bekendt, er det nuværende Lønningsniveau i Kommunerne og de koncessionerede Selskaber ofte ikke uvæsentlig højere end Statens. Det ligger noget forskelligt i de for-

skellige Kommuner og Selskaber, men en Gennemgang af de kommunale Lønningsindtægter viser, at Lønningerne, navnlig i Bundklasserne, er højere, medens derimod Mellemlklasserne i nogen Grad, i hvert Fald i højere Grad, er i Overensstemmelse med Statens Lønninger. I de højeste Klasser er en Sammenligning vanskelig. Det er klart, at en saadan Forskel mellem Statens og Kommunernes Lønninger har fremkaldt en uheldig Konkurrence og bibragt Statstjenestemændene en ikke helt uberettiget Følelse af Deklassering med deraf følgende Utilfredshed. Det maa derfor tillægges afgørende Betydning, at Fremgangsmaaden ikke bliver den, at den Forhøjelse af Lønningerne, som Staten nu søger gennemført, benyttes som et Springbræt for Kommunerne til en Lønforhøjelse, der opretholder den hidtidige Forskel. Man bør med andre Ord ikke oven paa de nye Statslønninger, der i mange Tilfælde ikke naar højere op end visse Kommuners hidtidige Lønninger for tilsvarende Stillinger, lægge Beløb, der svarer til den hidtidige Forskel. Hvis dette sker, vil Konkurrencen imellem Staten og Kommunerne opretholdes, og den Ro og Tilfredshed, som dette Forslag ellers vilde skabe i Kredsen af Statstjenestemænd, vil ikke opnaas. Et af Formaalene med den nye Ordning skulde netop være dette, at Statens Lønninger i de Tilfælde, hvor der har været Misforhold, nu kommer mere paa Linie med Kommunernes og Erhvervslivets.

Til Slut skal jeg fremhæve, at en saa betydelig Merudgift for Staten — vel mellem 5 og 6 pCt. af det nuværende normale Budget — naturligvis rejser Spørgsmaalet om nye Indtægter i Form af Skatter og Afgifter eller andet. Ogsaa samfundsmæssigt maa den Forøgelse af Købeevnen, som her foreslaas for en væsentlig Del af Befolkningen, give Anledning til Overvejelser.

Dette være ikke sagt som Udslag af nogen Misstemning. Vi har alle sammen følt, at Tjenestemændene, eller i hvert Fald en stor Del af dem, har været bagefter Indkomstudviklingen under Krigen, og det er blot dette, man søger nu at redressere. Men det er klart, at naar der nu for en betydelig Del af det danske Samfunds Medlemmer sker en ikke uvæsentlig Forøgelse af Købekraften, samtidig med at en lignende Udvikling gennem Lønforhøjelser i det private Erhvervsliv har været og stadig er i Gang, medens der ogsaa i den sociale Lovgivning har været en Tendens til at forøge Købekraften, saa bliver Resultatet af alt dette naturligvis en Tendens til en Stigning i det samlede Forbrug i Landet.